

Zacheus ja Miettinen

3.5.2021

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 86
90101 Oulu
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto on valmisteltu lausuntopalvelu.fi:ssä.

Lausuntopyyntöne POPELY/2202/2020, 2.11.2020

Ehdotus Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosille 2022–2027

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja tulla kuulluksi ehdotuksesta Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosille 2022–2027. Vesienhoitosuunnitelmassa on tunnistettu toimenpiteitä edellyttäviä kohteita vesienhoitoalueen tilan parantamiseksi. THL katsoo, että monilla ympäristön tilaa parantavilla toimenpiteillä voidaan samalla edistää terveydensuojelua. THL haluaa lausunnossaan tuoda esille muutamia tärkeiksi toteamiaan havaintoja.

Vesienhoidon erityisiä alueita ovat talousveden ottoon käytettävät pohja- ja pintavedet ja uimavedet. Vesienhoidon ympäristötavoitteet sovitetaan yhteen erityisten alueiden omien tavoitteiden kanssa. THL haluaa tuoda esille, että tammikuussa 2021 voimaan tulleen uudelleenlaaditun juomavesidirektiivin toimeenpanolla tulee olemaan liittymäkohtia vesienhoitoon. Direktiivin tarkoituksena on talousveden terveydellisen laadun turvaaminen talousveden laadun seurannan ja vedentuotantoketjun riskienhallinnan keinoin. Vedenmuodostumisalueen seuranta tulee olemaan osa riskienhallintakokonaisuutta.

THL pitää tärkeänä jätevesien kuormituksen vähentämiseksi toteutettavia ja suunniteltuja vesienhoidon toimenpiteitä, sillä ravinteiden lisäksi jätevesien mukana vesiympäristöön päätyy myös suolistoperäisiä taudinaiheuttajia. THL katsoo, että jätevesien hygienisointi voi tilanne- ja kohdekohtaisesti olla tarpeen jäteveden mukana vesiympäristöön päätyvien suolistoperäisten mikrobin vähentämiseksi. Yhteistyö terveydensuojelun toimijoiden kanssa on silloin tärkeää. Huonokuntoisen viemäriverkoston uusimista tulee edistää verkoston vikaantumisesta aiheutuneiden häiriötilanteiden ehkäisemiseksi. Sekaviemäröinnistä luopuminen voi hillitä runsasiin sateisiin liittyviä jätevesien ohijuoksutuksia. THL painottaa sitä, että vesienhoitosuunnitelman toteuttamisella (H1 vaihtoehto) on erityisesti pohjavesiesiintymien saastumisen ehkäisyssä merkittäviä kansanterveydellisiä vaikutuksia.

Ravinnekuormituksen vähentämiseksi liittyvät vesienhoidon toimenpiteet ovat tärkeitä syanobakteeriesiintymien rajoittamiseksi. Ilmastonmuutoksen myötä kesän hellejaksojen yleistyminen saattaa pidentää syanobakteeriesiintymien kestoa. Syanobakteeriesiintymät vähentävät vesien virkistyskäyttämömahdollisuuksia ja voivat aiheuttaa erityisesti uimareille ja vesiurheilijoille jopa terveydellistä haittaa. THL haluaa muistuttaa, että suurten yleisten uimarantojen (ns. EU-uimarannat) laatuluokan määrittämisessä ei oteta huomioon uimavesien syanobakteeriesiintymiä vaan

www.thl.fi

Zacheus ja Miettinen

3.5.2021

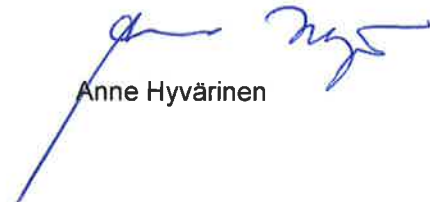
ainoastaan suolistoperäistä saastumista kuvaavien bakteerien määrä. Uimaveden laadun luokka voi olla erinomainen syanobakteeriesiintymistä huolimatta.

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Osastajohtaja

Anne Hyvärinen